

W ten sposób do historii przeszło jubileuszowe 40. spotkanie patrologów pod gościnnym, odremontowanym dachem Instytutu Patrystycznego „Augustinianum”. Szkoda tylko, że tak mała ilość Polaków prezentuje swe badania patrystyczne na tym jednym z najważniejszych spotkań badaczy antyku chrześcijańskiego. Piszący te słowa był jedynym mówcą podczas spotkania, wśród słuchaczy można zaś było dostrzec trzech innych Polaków. Pozostaje nadzieja, że kolejne dni patrystyczne w „Augustinianum” naznaczone będą większą obecnością polskich patrologów, słuchając bowiem niektórych wystąpień, uczciwie można stwierdzić, że mamy czym pochwalić się w zakresie badań nad antykiem chrześcijańskim.

ks. Marcin Wysocki – Lublin, KUL

7. MUZYKA W BIZANCJUM: *KANON PASCHALNY* JANA DAMASCENSKIEGO (Symposium bizantynistyczno-patrystyczne połączone z koncertem muzyki bizantyńskiej, Lublin, 17 V 2012)

Dnia 17 V 2012 (czwartek) w KUL-owskim Kolegium Jana Pawła II (sala nr 1031) odbyło się sympozjum bizantynistyczno-patrystyczne, którego organizatorami była Katedra Historii Bizancjum KUL (Wydział Nauk Humanistycznych), kierowana przez piszącego te słowa, i Katedra Historii Kościoła w Starożytności Chrześcijańskiej KUL (Wydział Teologii), której kierownikiem jest ks. dr hab. Piotr Szczur, prof. KUL. Temat rzeczonoego sympozjum brzmiał: *Muzyka w Bizancjum: „Kanon paschalny” Jana Damascenkiego*. Spotkanie to zostało pomyślane jako swego rodzaju słowo wstępne, poprzedzające wykonanie *Kanonu paschalnego* Damascenczyka. Kanon ten został zaśpiewany w języku greckim przez wspomniany wyżej **Męski Chór Kameralny im. Bogdana Onisimowicza pod dyrekcją Marcina Abijskiego**.

Prelekcje rozpoczęły się o godzinie 13.30. Pierwszym referentem był powszechnie znany i ceniony badacz antyku chrześcijańskiego ks. prof. dr hab. Stanisław Longosz (Lublin, KUL). Temat jego wystąpienia brzmiał: *Muzyka w pismach Ojców Kościoła*. Mówca wprowadził słuchaczy w szeroko rozumiane zagadnienie muzyki i śpiewu sakralnego w pismach patrystycznych, a także podniósł problem stosunku muzyki wczesnochrześcijańskiej do muzyki grecko-rzymskiej i żydowskiej. Następny prelegent, którym był kierownik Katedry Teologii Prawosławnej w Instytucie Ekumenicznym (Wydział Teologii KUL), dr hab. Krzysztof Leśniewski, prof. KUL, omówił teologiczne aspekty kanonu Jana z Damaszku (ok. 675-749). Jego referat nosił tytuł *„Kanon paschalny” św. Jana Damascenkiego jako liturgiczne urzeczywistnienie duchowości hezychastycznej*. Trzecie wystąpienie, którego tematem była *Struktura bizantyńskiej formy kanonu i liturgiczne implikacje muzyczne między Wschodem a Zachodem*, wygłosił pracownik Katedry Monodii Liturgicznej w Instytucie Muzykologii (Wydział Teologii KUL), ks. dr Piotr Paćkowski. Autor wystąpienia podkreślił głębię muzyki bizantyńskiej, która jest często trudna zarówno do uchwycenia, jak i do zrozumienia przez słuchaczy wychowanych w zachodnim kręgu kulturowym. Wreszcie ostatni, czwarty referat, którego autorem był Marcin Abijski, dyrygent Męskiego Chóru Kameralny im. Bogdana Onisimowicza i doktorant w Katedrze Teologii Prawosławnej, nosił tytuł *Bizantyński śpiew liturgiczny*. Prelegent podkreślił znaczenie

śpiewu w liturgii bizantyńskiej od wczesnego średniowiecza po czasy współczesne. Warto w tym miejscu przypomnieć, że M. Abijski jest wybitnym śpiewakiem, muzykologiem bizantyńskim, absolwentem Narodowego Uniwersytetu Ateńskiego na Wydziale Teologii Społecznej oraz Ateńskiego Konserwatorium Narodowego na Wydziale Muzyki Bizantyńskiej, gdzie był uczniem Archonta Hymnodosa Patriarchatu Konstantynopola – Georgiosa Chatzichronoglou. Wypada także dodać, że M. Abijski jest nie tylko dyrygentem Męskiego Chóru Kameralnego im. Bogdana Onisimowicza, lecz także jego założycielem i dyrektorem.

Sam koncert (wstęp wolny), który trwał około 45 minut, był niewątpliwie dla dość licznie zebranej publiczności ciekawym i w znacznej mierze nowym doświadczeniem muzycznym. Pamiętać przy tym należy, co podkreślał M. Abijski tuż po zakończeniu śpiewu, że *Kanon paschalny* Jana Damasceńskiego to przede wszystkim żywa modlitwa, dla której najważniejszym miejscem nie jest sala koncertowa, lecz wnętrze bizantyńskiej świątyni wraz z całą jej mistyczno-kontemplacyjną atmosferą. W ten sposób niejako w epilogu swej prelekcji Dyrygent przypomniał słuchaczom o istocie bizantyńskiego śpiewu sakralnego: jest on zawsze modlitwą uwielbienia Boga, która wypływa zarówno z serca kompozytora, jak i z serc każdorazowych jego wykonawców.

Piotr Kochanek – Lublin, KUL

8. MIĘDZYNARODOWE SYMPOZJUM STUDIÓW NAD DONATYZMEM (Leuven, Belgia, 17-18 V 2012)

W roku 2008 pracownicy Wydziału Teologii Katolickiego Uniwersytetu w Leuven pod kierownictwem prof. Mathijisa Lamberigtsa i naukowym przywództwem Matthew Alana Gaumera rozpoczęli realizację grantu naukowego *The appeal to Cyprian in the Donatist and Pelagian controversies: a study of the legitimacy of the use of authority in two controversies in the life of Augustine* (Odwołania do św. Cypriana w kontrowersjach donatystycznej i pelagiańskiej: studium uzasadniania użycia autorytetu w dwóch kontrowersjach za życia św. Augustyna). Efektem prowadzonych badań w wymiarze mało wymiernym był wzrost zainteresowania badaniami nad kontrowersją donatystyczną i chrześcijaństwem afrykańskim, zaś wyraźnie mierzalnym najpierw uzyskanie tytułu doktora przez *spiritus movens* programu – porucznika Matthew Gaumera, który łączył przez ostatnie lata miłość do wojska i do teologii, a następnie organizacja międzynarodowej konferencji oraz będąca jej pokłosiem antologia o donatyzmie.

Wspomniana konferencja, która odbyła się dzięki życzliwości i pomocy Katolickiego Uniwersytetu w Leuven, Wydziału Teologicznego KU Leuven (Grupa Badawcza – Historia Kościoła i Teologii), Augustinian Historical Institute – Belgia oraz Wydawnictwa Peeters Publishers, zgromadziła w dniach 17-18 V 2012 w Leuven 18 prelegentów oraz ponad 50 uczestników słuchających wystąpień.

Pierwszy dzień konferencji donatystycznej (17 V 2012) miał miejsce w Heilige Geestcollege w centrum historycznego Leuven. Po powitaniu uczestników przez prof. Mathijisa Lamberigtsa i dr. Matthew A. Gaumera przedstawiono w sesji przedpołu-